

93 . Năvodari | Județ: Constanța | Punct: Insula La Ostrov, lacul Tașaul | Anul: 1999

Anul: 1999

Cod RAN: 60516.02

Perioade: Preistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Stelian Dumitrescu, Silvia Marinescu Bîlcu, Valentina-Mihaela Voinea

Instituții: Liceul Năvodari, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

Raport

Având în vedere caracterul restrâns al cercetării arheologice, am început investigațiile în zona unde aveam siguranța existenței unor complexe închise. Cercetările de suprafață, întreprinse în septembrie 1998, ne-au permis să surprindem în malul de NV. al insulei urmele unei locuințe incendiate. După îndreptarea malului și curățirea profilului nr.1 s-a delimitat nivelul de distrugere al locuinței S.L.1 pe o lungime de 7,60 m .

Secțiunea Sa a fost deschisă în dreptul locuinței S.L.1 surprinse în profil, pe o suprafață de 64 m² (8 x 8 m), perpendiculară pe malul de NV., diagonalele fiind orientate pe direcția nord - sud, respectiv est - vest. Suprafața cercetată a fost delimitată de doi martori în cruce în patru sectoare, fiecare sector având 4 carouri (2 x 2 m).

Complexul de vase C.1

Descoperit la -0,30m, St.3, carourile A4, B4 complexul de vase C.1 aparține ultimului nivel de locuire eneolitică. Datorită caracterului restrâns al cercetării noastre (sondaj stratigrafic), complexul nu a fost degajat pe toată suprafața urmând ca în campania 2000 să extindem suprafața Sa în dreptul liniei A4 - B4 - C4 - D4 .

Complexul are o structură eterogenă, alături de vase descoperindu-se piese de silex, os, ceramică, cupru (în curs de prelucrare, întregi sau fragmentare, cu puternice de uzură sau chiar arse).

Cantitatea de ceramică descoperită în acest complex de vase este impresionantă. Predominantă sunt vasele de dimensiuni mijlocii și mari, lucrate îngrijit, dintr-o pastă bine frământată, arsă cel mai adesea uniform, cu suprafața exterioară acoperită cu un slip fin, bine lustruit. Subliniem prezența unei categorii ceramice nemă întâlnite pe teritoriul României, dar obișnuită în așezările gumelnitene de pe litoralul bulgăresc: așa-numită ceramică cu pseudofirnis. Dintre formele cele mai frecvente amintim strachinile și platourile - unele de dimensiuni foarte mari, vasele tronconice și bitronconice de provizii, vase piriforme și vase etajate, capace "caciula" și capace discoidale. Decorul se rezuma cel mai adesea la butoni, simple incizii. Nu lipsește decorul pictat cu grafit. Formele și decorul ceramicii sunt specifice pentru a doua etapă a culturii Gumelnita(A2) prezentând cele mai bune analogii cu așezările Goljamo-Delcevo (orizonturile 5-17), Ezerovo I și II, Arsenală, Strachimirovo 1, Morflotte, Povelianovo, Hîrsova, Cascioarele.

Cele mai multe piese de silex, descoperite în campania 1999, sunt concentrate în complexul C.1: 32 piese, 9 deseuri și un nucleu. Pentru confecționarea pieselor s-a folosit îndeosebi silex din depozite locale de culoare bej-galbuie. Nu lipsește nici silexul negru-cenusiu specific regiunii Varna. Varietatea tipologică, stadiul diferit de prelucrare și de conservare sugerează parăsirea în grabă a așezării. Astfel, alături de piese fragmentare, cu puternice urme de uzură (frecvente în zone de depuneri menajere), au fost descoperite piese în curs de prelucrare (deseuri, nucleu), lame și gratoare întregi lucrate îngrijit, utilizabile. Dintre piesele cele

mai elaborate amintim gratoarele simple si gratoarele pe lama, varfurile si burinele .

Categoria pieselor de piatra este reprezentata de o hermineta întreaga cu urme de uzura, doua lame de sist, doua fusaiole de sist si o margea.

Datorita aciditatii solului piesele confectionate din material dur de origine animala

s-au pastrat în stare fragmentara: o fusaiola, 3 împungatoare, 2 lustruitoare (astragale), o daltita si o piesa cu totul speciala: un idol convex de tip " en viollon ". Figurina a fost taiata îngrijit dintr-un femur (perete diafizar) de bos/cervus (L = 10 cm, l = 3,9 cm.) si lustruita intens pe suprafata exterioara. Piese asemanatoare s-au descoperit în întregul areal al complexului cultural Kodjadermen-Gumelnita-Karanovo VI, fazele A2 si B1 (respectiv II si III dupa cronologia bulgara), constituind un important element de datare.

Tot în complexul C.1 a fost descoperit un ac de cupru (fragm.)

Complexul C.3 - mormântul M.1

În ultimul nivel de locuire, St.1, carourile A1, B1, s-a descoperit un mormânt de inhumatie, la adâncimea de 0,49-0,55 m. Groapa mormântului, de forma ovala, a fost sapata în nivelul de distrugere al locuintei SL.1 si captusita cu blocuri de sist. Deplasarea falangelor de la membrele inferioare sugereaza deranjarea mormântului datorita unei inundatii puternice care a afectat ultimul nivel de locuire eneolitica. Scheletul orientat pe directia E-V (cu capul spre E), este în pozitie chircit pe stânga cu membrele pliate puternic (falangele de la membrele superioare dispuse în fata mandibulei). Mormântul a apartinut probabil unui adolescent, analiza antropologica urmând sa confirme sau nu aceasta ipoteza. Inventarul funerar se rezuma la un toporas "calapod", dispus în partea de vest a gropii si doua vase sparte în situ (fragmentare, neîntregibile) în fata membrelor inferioare. Caracterul restrâns al cercetarii noastre arheologice nu ne permite sa precizam în ce conditii a fost înmormântat individul.

Folosirea blocurilor de piatra pentru amenajarea mormântului o întâlnim în necropola de la Durankulak, iar pozitia decubitus ventral stânga predomina în necropola de la Goljamo Delcevo. Contextul stratigrafic al mormântului, orientarea si pozitia scheletului, caracteristicile inventarului funerar sugereaza încadrarea mormântului în faza Gumelnita A2.

Locuinta L. 1/C.4-vatra si C.5-amenajare interioara

Observata în malul de NV al insulei, puternic erodat, înca de la primele cercetari de teren, locuinta incendiata L.1 a reprezentat obiectivul principal al campaniei de sapaturi 1999, dar descoperirea complexului de vase C.1 , a mormântului C.3/M1 precum si timpul limitat (3 saptamâni) nu ne-au permis studierea în întregime a acesteia. Microstratigrafia locuintei a putut fi studiata pe o lungime de 7,60 m în malul îndreptat-profilul nr.1. Orientata pe directia N-S, locuinta a aparut la o adâncime de 0,50 m. Nivelul de distrugere, surprins aproape pe toata suprafata cercetata are o grosime de aproximativ 0,40 m. În profilul magistral, sub nivelul de distrugere, s-au observat 3 nivele de locuire corespunzând celor 3 faze constructive ale podelei cu o gr. = 0,10 m, din chirpic de culoare cenusie-galbuie. Ultimul nivel de locuire a fost puternic incendiat, peste podea pastrându-se urme de arsura si cenusa. La partea superioara a distrugerii s-au delimitat 2 complexe.

Complexul C4 reprezinta o vatra descoperita la adâncimea de 0,52 m în St.1 carourile A2, B2 si St.3 caroul A3. Orientata pe directia N-S, probabil adosata peretelui de E al L.1, vatra are forma aproape patrata (l = 1,80 m). Gardina vetrei a fost realizata din blocuri de sist înfipte vertical si legate între ele cu lut .

Informații suplimentare online

[Raportul 919 din cronica.cimec.ro](http://raportul919.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
